

rok akademicki: 2012/2013

tytuł/stopień nauk., nazwisko i imię: dr hab. Grażyna Legutko

adres e-mail: gralegutko@poczta.onet.pl

kierunek: filologia polska

nazwa przedmiotu: **historia literatury polskiej (pozytywizm i Młoda Polska)**

rok studiów: II

typ studiów: pierwszego stopnia

forma studiów: stacjonarne

kryteria oceny: obecność na ćwiczeniach i czynne w nich uczestnictwo – zabieranie głosu w dyskusji; wykazanie się znajomością tekstów źródłowych z historii literatury pozytywizmu i Młodej Polski, polecanych do przeczytania na ćwiczenia

semestr: I i II

specjalność: nauczycielska

liczba godzin: 45

typ zajęć: ćwiczenia

forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

cele kształcenia: zapoznanie z dominującymi w społeczeństwie polskim (między 1863 a 1914 r.) poglądami na temat celów i zadań literatury, z głównymi prądami literackimi okresu i postawami artystycznymi, a także z twórczością najwybitniejszych pisarzy polskich epoki pozytywizmu i Młodej Polski

wymagania wstępne: uzyskanie z ćwiczeń z historii literatury polskiej (na I roku studiów pierwszego stopnia) zaliczenia z oceną i zdanie egzaminu z tego przedmiotu

efekty kształcenia: po zaliczonych ćwiczeniach student powinien: rozumieć podstawowe tendencje i zjawiska artystyczne, dominujące w epoce pozytywizmu i Młodej Polski; orientować się w panujących wówczas prądach literackich i wskazać ich najważniejsze cechy; umieć definiować główne pojęcia związane z epokami; znać najwybitniejsze dzieła literackie okresu 1863-1914; nabyć umiejętności analizy i interpretacji tekstu literackiego

metody kształcenia: dyskusja; wykład; heureka; analiza i interpretacja tekstu literackiego

treści kształcenia:

Świadomość literacka młodych pozytywistów (cele sztuki, pozytywistyczny model pisarza, nowy typ bohatera literackiego, proponowane tematy w literaturze, status poezji). Pozytywistyczna proza tendencyjna. Model powieści realistycznej. Naturalizm w polskiej

prozie (A. Sygietyński, A. Dygasiński, G. Zapolska). Pozytywiści wobec tendencji modernistycznych (nowe rysy psychiczne w kreacji bohatera literackiego, innowacje gatunkowe w prozie). Zjawisko przełomu antypozytywistycznego. Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski (starcie młodych ze światem zastanym, funkcje sztuki i status artysty, relacje między sztuką a społeczeństwem, stosunek do romantyzmu). Poezja Młodej Polski: dekadentyzm, impresjonizm, symbolizm, ekspresjonizm (K. Tetmajer, Z. Przesmycki-Miriam, J. Kasprówic, T. Miciński, S. Korab-Brzozowski, W. Korab-Brzozowski, K. Zawistowska i in.). Krakowska cyganeria artystyczna. Twórczość S. Przybyszewskiego. Młodopolski konflikt: artysta – filister. Wzorzec powieści modernistycznej. Młodopolski model literatury zaangażowanej. Tradycja romantyczna i autotematyzm w dramacie młodopolskim. Społeczne zaangażowanie i uniwersalizm powieści młodopolskiej. Erotyzm w prozie modernistycznej (S. Żeromski, S. Przybyszewski). Zjawisko autotematyzmu w powieści psychologicznej (K. Irzykowski). Młodopolskie korzenie powieści *science fiction* (J. Żuławski). Rewolucja lat 1905-1907 w powieści młodopolskiej (A. Strug). Obrachunek z literaturą i kulturą polskiego modernizmu (S. Brzozowski)

literatura:

- Antologia liryki Młodej Polski*, wstęp i oprac. I. Sikora, Wrocław 1990
 Berent W., *Próchno* (1901)
 Brzozowski S., *Legenda Młodej Polski* (1910)
 Dygasiński A., *Wilk, psy i ludzie* (1883)
 Irzykowski K., *Pałuba* (1903)
 Kulczycka-Saloni J., *Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu*, BN, Wrocław 1985
 Orzeszkowa E., *Cham* (1888)
 Orzeszkowa E., *Marta* (1873)
 Orzeszkowa E., *Nad Niemnem* (1887)
 Podraza-Kwiatkowska M., *Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski*, BN, Wrocław 1977
 Prus B., *Lalka* (1889)
 Przybyszewski S., *Złote runo* (1901)
 Reymont W.S., *Chłopi* (1904-1909)
 Sienkiewicz H., *Bez dogmatu* (1891)
 Sienkiewicz H., *Humoreski z teki Worszytły* (1872)
 Strug A., *Dzieje jednego pocisku* (1909)
 Sygietyński A., *Na skałach Calvados* (1884)
 Wyspiański S., *Wesele* (1901)
 Wyspiański S., *Wyzwolenie* (1903)
 Zapolska G., *Kaśka Kariatyda* (1887)
 Zapolska G., *Menażeria ludzka* (1893)
 Żeromski S., *Dzieje grzechu* (1909)
 Żeromski S., *Ludzie bezdomni* (1900)
 Żuławski J., *Na srebrnym globie* (1902)